СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОҐОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 66. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 21. березня 1930. VOL. XXXVIII. No. 66. Jersey City, N. J., Friday, March 21, 1930. THREE CENTS.

МОСКВА ЗАПРОТОРЮЄ ХАРКІВСЬКИЙ УРЯД ДО ТЮРМИ

АРЕШТОВАНО 23 УРЯДОВЦІВ, КОТРІ ЗАЙМАЛИ НАЙВИЩІ ПОЗИЦІЇ ПРИ ХАРКІВСЬКІМ УРЯДІ. МОСКВА ЗАКИДУЄ АРЕШТОВАНИМ, ЩО ПОПИРАЛИ КУЛАКІВ НА УКРАЇНІ ТА БУЛИ В ЗВЯЗКУ З РЕВОЛЮЦІЙНИМИ ОРҐАНІЗАЦІЯМИ, ЯКІ ЗМАГАЛИ ДО ВІДІРВАННЯ УКРАЇНИ ВІД РОСІЇ.

АРЕШТУВАЛИ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО УРЯДУ

МОСКВА АРЕШТУВАЛА БАГАТО УКРАЇНСЬКИХ КОМУНІСТІВ, КОТРІ БУЛИ НА ВИЗНАЧНІШИХ СТАНОВИЩАХ У ХАРКІВСЬКОМУ УРЯДІ.

МОСКВА (СССР). — Ґазета „Правда" подає 23 призвища арештованих членів українського радянського уряду, членів комуністичної партії. Загальна скількість арештованих не відома, але відоме те, що арештовано багато найвизначніших членів українського уряду, котрі стояли на відповідальніших становищах у комісаріяті земельних справ, у державній пляновій комісії по розбудові індустрії та народного господарства, у вищій українській аґрономічній школі, в лісному тресті, в українському земельному та кооперативному банку та в инших вищих установах.

Арештованих обвинувачують в опозиції до комуністичної земельної програми, в тому, що вони нібито давали значну допомогу „кулацьким господарствам" і що взагалі їх діяльність привела до повного провалу комуністичної сільсько-господарської політики на Україні. В додаток до цього їх обвинувачують взагалі в контр-революції й т. д.

Особливо треба підкреслити, що ці арешти українських комуністів та членів уряду переведено в той час, коли в Харкові відбувається суд над 45 українськими ученими та культурними діячами, яких обвинувачують у сепаратизмі.

ТЕФТ ЗА ПРОГИБІЦІЮ

ВАШИНГТОН. — Перед конґресовим судейським комітетом зізнавав Горес Тефт, брат покійного президента Вилієма Тефта, щоби подати до відома комісії погляди президента в справі прогибіції. Бо досі мокрі покликувалися на Тефта як ворога прогибіції. А на ділі справа мається інакше. Горес Тефт предложив ориґінального листа президента, в якім він обстоює прогибіцію і заявляє, що коли її заведено, то нема потреби думати за її знесення.

Перед тою самою комісією зізнавала ще Евангелина Бут, командантка Армії Спасення, яка виказувала благодати прогибіції.

РОЗПРАВА ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ ДЕМОНСТРАНТІВ.

НЮ ЙОРК. — У міському суді „Джеферсон Корт" відбулася перед суддею Доджом розправа проти чотирох Українок, арештованих підчас демонстрації нюйорських Українців проти большевицького терору. Демонстрація відбулася дня 15 березня перед „Амторгом", большевицькою торговельною аґентурою.

Розправа була коротка. Полісмен, котрий арештував підсудних, казав, що обжаловані засмічували вулицю летючками, але не міг подати, як вони це робили, і не міг сказати, що такого безправного кожда з підсудних зробила. Супроти цього суддя відразу відкинув справу та увільнив обжалованих.

У вівторок обжаловані обійшли редакції тих американських часописів, котрі подали вістки про суботнішні демонстрації та протестували перед редакторами проти неправдивого представлення справи. Редактори перепрошували Українок за неточність, але заявили, що спростують тільки в звязку з судовою розправою. Таке спростовання появилося в „Ню Йорк Сон".

ҐЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК НА КУБІ.

ГАВАНА. — Безробіття стало причиною ґенерального страйку. Часописи вже перестали виходити, бо друкарі застрайкували. Як так далі піде, як пляновано, то столиця Куби опиниться без трамваїв, таксівок, хліба, ресторанів і т. п., бо не буде кому їх обслугувати.

ПОТРУЇЛИ ГОЛУБІВ.

ОЛБАНІ. — Як відомо, кепитол був захистом для соток голубів, яких живили головно дівчата, котрі працюють по офісах звязаних з леґіслятурою. А що голуби занечищували будинок, суперінтендент постановив їх потруїти. Він насипав затроєних круп, яких голуби наїлись і погинули. Тепер вони лежать сотками на даху, подвірю і вулицях. Це викликало велике обурення. Навіть буде внесена у леґіслятурі інтерпеляція в тій справі.

ДЕБАТА МІЖ ДЕРОВОМ І БРУКГАРТОМ.

НЮ ЙОРК. — В „Мекка Темпл" відбулася прилюдна дебата між сенатором Брукгартом і відомими адвокатом Клеренсом Деровом у справі прогибіції. Брукгарт обороняв прогибіцію, а Деров заявив, що він не дасть собі обмежити свободи. Він казав, що ніколи не пив богато, але тепер пє трохи, але постійно, і то з принципу, щоби не дати себе стероризувати Методиській Раді Тверезости.

АБО ДІМ І ДІТИ, АБО КАРІЄРА.

НЮ ЙОРК. — Мисс Френсис Перкинс, промислова комішенерка нюйорського стейту, говорила на тему материнства й заробковання. Вона заявила, що офісова праця, чи яка інша поза домом, є для заміжної жінки цілковитою невдачею, якщо вона не в силі заробити річно $3,500. Бо тільки заробляючи таку суму, вона може вдержати дім у можливім порядку. Інакше дім буде розбитий, діти невиховані, а з того не буде ніякої користи ні для жінки ні для родини.

ГАЙТІ МАЄ НОВОГО ПРЕЗИДЕНТА.

ПОРТ О ПРЕНС. — Згідно з внесенням комісії Гувера для Гайті, буде вибраний новий президент Юджін Рой, який тішиться загальною симпатією населення.

ПОКАРАВ БАТЬКІВ ЗА ДІТИ.

НЮ ЙОРК. — Суддя Форд покарав 11 батьків за те, що повисилали своїх малих дітей на большевицьку демонстрацію замісць до школи. Кари виносили по $5, або $10. Засуджені кари не заплатили, а пішли її відсиджувати.

САМОВБИВСТВА РОСТУТЬ.

НЮ ЙОРК. — Асекураційний статистик, Фридерик Гофмен, подає, що самовбивства збільшуються процентово з кождим роком. Вину за це він скидає на прогибіцію, бо через неї зріс бандитизм.

В КВІТНІ БУДЕ ЗАТЬМІННЯ СОНЦЯ.

НЮ ЙОРК. — Затьміння сонця і місяця буде видне в Злучених Державах у квітні. Буде затьмена середина сонця, а в західних стейтах буде видно цілковите затьміння. Затьміння місяця буде частинне.

Затьміння сонця буде видно 28 квітня.

СУДОВИЙ ПРИСУД І ТЕЛЕФОНІЧНЕ ПІДСЛУХУВАННЯ.

У Варшаві оголошено присуд апеляційного суду в справі фальшівників банкнотів, обвинувачених теж у вбивстві одного зі своїх спільників, друкаря Рафайловича. Апеляційний суд піддержав присуд окружного суду та засудив усіх пятьох спільників кожного по 12 літ тюрми. Присуд цей є у звязи з телефонічним підслухування, бо на основі переслухання доказано участь засуджених у тих злочинах. Так апеляційний суд признав, що вимір справедливости може користуватися матеріялами, доставленими з телефонічного підслухання. Обвинувачення основувалося на телефонічній розмові, яку вели обвинувачені, а підслухала її поліція.

РОЗВІД АРХИКНЯГИНІ З МОНАКО.

Князь Петро, шурин князя Людвика, теперішнього володаря маленької держави Монако, подав на свою жінку до суду скаргу, що вона зраджує його і тому він просить перевести розвід. Виявляється, що жінка князя Петра, молода архикнягиня Шарльота, у маленькій державі, де живе тільки кілька тисяч осіб, всеж найшла собі якогось лікаря, вибранця свого серця, і зрадивши чоловіка, дала причину до розводу.

ЗАДОВЖЕНІ СТУДЕНТИ.

Журнал англійських студентів „Ізіс" подає, що студенти університету в Оксфорді мають тепер у ріжних торговлях та в приватних осіб 250,000 фунтів стерлінґів довгу. Чотири кравецькі фірми внесли на студентів скаргу за незаплачення боргів, а кілька торговельних підприємств подало ректорові університету цілий список студентів довжників.

ТАБОР ДЛЯ „КУЛАКІВ".

Біля Глубочан, недалеко польського кордону, радянська влада побудувала великий табор, призначений для арештованих „кулаків", яких сторожа переловлює підчас їх утечі через кордон. У цьому таборі вже тепер перебуває кількасот „кулаків", над якими комуністи знущаються за спробу вирватися за кордон СРСР.

ВЛОМ ДО ЦЕРКВИ.

До церкви в Розгадові (повіт Зборів) вломилися злодії, розбили скарбону та забрали 727 зол. Поліція арештувала як підозрілих у вломі 23-літнього Павла Ґузара та 22-літнього Василя Волошина, обох із села Годів. Їх відіслали до окружного арешту в Золочеві.

БЕНЕШ ПРО ПАНЕВРОПУ І НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШОСТИ.

Чеський міністер закордонних справ Бенеш виголосив у Празі в Робітничій Академії відчит про Паневропу і національні меншости. На думку Бенеша, ідея Паневропи є тільки ідеєю, а не конкретним пляном міжнародньої політики. Щодо національних меншостей, то Бенеш висловив думку, що охорона цих меншостей повинна втратити політичний характер і бути віддана в руки всіх держав Европи, а не тільки держав, які ці національні меншини мають. Національні меншини повинні здобувати свої права не шляхом революції, але шляхом організованої праці, беручи притім під увагу ситуацію в Европі та реальні шанси можливости побіди.

ЛЮБОВНА ТРАҐЕДІЯ В СТАНИСЛАВОВІ.

На днях у Станиславові при вул. св. Йосифа урядовець Олекса Шуберляк застрілив свою наречену Ірину Сокаликівну, після чого сам стрілив собі в чоло, наслідком чого помер у лічниці. Поліції не вдалося вияснити причини цього кроку молодої пари. Дехто підозріває, що Шуберляк застрілив наречену з заздрости, але є також переконання, що залюблена пара порішила разом закінчити життя самовбивством.

НОВА ПОМСТА ФАРАОНА.

Як це вже нераз писалось, особи, які брали участь у розкопках гробниці фараона Тутанкамона, вмирали часто таємничою смертю і в цій смерті дехто бачив акт помсти фараона за нарушення його спокою. Тепер газети пишуть, що лорд Вестбері, який розкопував гробницю цього мстивого фараона, скочив у Лондоні з 5 поверху і згинув. Причиною смерти мало бути ніби те, що його мучила думка про можливість помсти фараона над його особою. А-ле дехто пише, що цей лорд скінчив життя з розпуки за сином, який застрілився.

ДЕЩО ЗІ СТАТИСТИКИ ПОДРУЖОГО ЖИТТЯ.

Статистика виказує, що річно в Европі жениться 3 міліони пар. На сто тисяч подруж припадає 1,500 щасливих, 26,000 подруж живе у вічній ненависти і ворожнечі, а решта живуть собі ні зле ні добре, невтрально і без любови, толеруючи себе та терпеливо двигаючи ярмо. Статистика виказує також, що у всіх нещасливих подружах жінка свято переконана, що причиною всіх нещасть у родині є чоловік, а чоловік присягає, що все лихо в супружа вносить жінка.

БОЛЬШЕВИКИ ТОРГУЮТЬ ПЛЯТИНОЮ.

Московський державний банк вислав до Гамбурґа для продажі 750 кг. плятини, вартости 500 тисяч фунтів стерлінгів. Це перший транспорт плятини із СРСР. Европейська преса коментує цей факт як доказ крайної фінансової скрути радянських републик.

ВБИЛИ 5 ЕМІҐРАНТІВ У АМБАСАДІ СРСР?

Берлінські часописи повідомляють, що в большевицькій амбасаді в Берліні вбито 5 російських еміґрантів. Їх заманили підступно до амбасади та вбили й закопали в підземеллях давньої правоєлавної каплиці в третьому подвірі амбасади.

ЧОМУ ЛЮТИЙ МАЄ ТІЛЬКИ 28 ДНІВ.

В Нормандії до нинішного дня ходить між населенням переказ, чому лютий має 28 днів. Той переказ каже, що всі три перші місяці року мали рівно по 30 днів. Лютий був між ними дуже розтратний. Одного разу попросив він два инші місяці, січня і березня, до гри в карти. Програвши ввесь свій маєток, почав лютий грати в дні й програв два. Від того часу має лютий тільки 28 днів, січень і березень по 31. А тому, що лютий послухав ради своїх братів і не грав більше в карти, додано йому в переступному році ще один день.

ГРОМАДСЬКІ РАДИ.

Адміністраційна комісія польського сойму ухвалила виборчу ординацію для 6,000 громад у трох воєвідствах: тернопільськім, станиславівськім і львівськім. У львівському вилучено чисто польські повіти. Громадські ради вибиратимуть на основі пропорціональної системи, а в краківськім і в польських повітах львівського воєвідства на основі системи більшости голосів при голосуванні на назвища. Хіба якби більшість громади зажадала (петицією) пропорціональної системи, то вибори треба перевести на основі такої системи. Каденція має тревати 4 роки, а нова виборча ординація має обовязувати та вибори мають переводити 4 місяці після оголошення.

НАГЛИЙ ВІЙСЬКОВИЙ СУД У ЛЬВОВІ.

Жінка сержанта 6. летунського полку у Львові, Евгенія Яхтгольц, померла в таємничий спосіб. Її чоловік признався, що по дорозі з кантини посварився з жінкою та пробив її ножем. Заперечив, начеб хотів її убити. Вбийник стане перед наглим військовим судом у Львові.

УМЕР БАЛЬФУР.

ЛОНДОН (Англія). — На 82-му році життя помер один з найвизначніших англійських державних мужів, лорд Бальфур. Покійний був міністром ще при англійській королевій Вікторії, а потім кілька разів стояв на визначніших урядових становищах Англії, включно до премієрства.

Підчас версальських мирових переговорів він був англійським міністром справ закордонних і одним з творців цього миру. Відома його декларація про створення в Палестині жидівської держави носить його імя. Всі політичні діячі Англії, включно до його противників, відзиваються про покійного як про визначного й чесного державного мужа. Мек Донелд заявив, що Партія Праці мала в покійнім завжди чесного й достойного противника.

НОВИЙ ТИП СУБМАРИНИ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Професор Флям, відомий конструктор военних кораблів, зладив проєкт нового типу підводних човнів. Проєктовані ним човни будуть трохи більші від тих, які тепер будує Англія, але боездатність їх буде значно більшою.

Теперішні субмарини узброєні в одну чотирецалеву гармату, а по проєкті професора Фляма вони будуть мати по чотири шістьцалевих гармат. Притім скорість пливання нових субмарин буде 7 миль на годину більша ніж теперішні. Також панцирні башти будуть значно міцніші.

Разом з тим професор Флям удосконалив торпедову міну так, що вона буде під водою проходити зі скорістю 50 миль на годину, замісць теперішних 43. Крім того нової міни не буде видно в руху під водою, як тепер.

ПОХОВАНО ПРІМО ДЕ РІВЕРУ.

МАДРИД (Еспанія). — З великими почестями тут поховано бувшого диктатора Прімо де Ріверу. Десятки тисяч народу провожали на цвинтар свого „улюбленого диктатора". Гори цвітів покривали його катафальк, труну та могилу.

Великі військові відділи йшли за домовиною диктатора на знак пошановання його. Всі вулиці Мадриду пильно охороняли військо та жандарми. З натовпу людей чулися патріотичні викрики: „Хай живе король!", „Хай живе Еспанія!" і т. п.

НЕ ЗАМКНУТЬ РИНКУ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКИХ АВТОМОБІЛІВ.

ПАРИЖ (Франція). — З достовірних жерел подають, що згідно з проєктом нового митного закону, з американських автомобілів, які привозитимуть до продажі в Франції, будуть брати мита не більше як 10%. Отже це не підвищить у Франції значно цін на американські авта й тому не замкне ринку для них.

Зі сторони Американців очевидно не буде протестів проти такого підвищення цла на американські автомобілі й тим припиниться між Американцями та Французами довгий спір, котрий точився в цій справі.

ТРОЦЬКИЙ ХОРИЙ.

ЦАРГОРОД (Туреччина). — Троцький заявив, що останніми часами здоровля його значно погіршилося, бо до старих хвороб прибавилася ще хвороба серця. Йому тепер конче потрібне лікування на мінеральних водах. Тому він буде старатися дістати собі візу на вїзд до одної з европейських держав, де він міг би лікуватися.

Троцький по старому жие на острові Прінкіпо й знаходиться під пильною охороною турецької секретної поліції. Він говорить, що закінчує свою книгу історії большевицької революції, яку хоче видрукувати в Америці. По старому він думає, що програма Леніна та його власна можуть вратувати большевизм у Росії.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДО БОРОТЬБИ З АЛЬКОГОЛЕМ

Як по всіх американських газетах, так і в нас присвячується богато місця новинкам і статтям з прогибіційної ділянки. Раз-у-раз виказується помилки форсовання прогибіції. Та це тільки один бік справи. Бо цілком що иншого є справа самої тверезости. На неї саме хочемо звернути властиву увагу.

Читаємо, що в однім з американських міст спаралізовано на протязі одного тижня аж 160 осіб. Доходячи причин того нещастя, стверджено, що більшість тих калік запивалася муншайном. Та не шукаймо нещасть між чужими, а вгляньмо в те, що діється серед нас самих, а в першу чергу в нашій власній організації. Бож дбати за добро Союза це наш перший обовязок. Дотого ту справу порушено рівнож і на річних нарадах Головного Уряду. І там стверджено, що смертельність серед Союзовців зростає головно тільки задля того нещасного алькоголю. Щораз більше смертних випадків через алькоголь, бо саме тепер надходить той час, коли самогон добиває навіть сильні організми тих, що його вживали кілька літ. Затроєні самогоном батьки ідуть передчасно в могилу, а по них залишаються нещасні діти, які носять у собі зародок передчасної смерти, бо й їх організм затроєний алькоголем.

Це не є жарт, ні видумка, а правда, про яку кождий знає. Так, всі ми це знаємо, але чи поступаємо тут як розумні люде? Ні, ми навіть на тім полі остали далеко позаду наших братів у старім краю. Бо в старім краю поведено завзяту боротьбу з коршмами. Жиди покидають наші села з торбами, як колись ми їх покидали через жидівських коршмарів, що пускали наші грунта на ліцітацію. В старім краю виповіджено безпощадну боротьбу алькогольним напиткам. Видано велику відозву до народа, підписану всіми епископами і нашими культурними й господарськими установами і розпочато широку пропаганду за тверезість. А серед наших імігрантів у Канаді почав виходити спеціяльний журнал „Відродження", присвячений боротьбі з пиятикою. Журнал цей є органом Українського Товариства Тверезости „Відродження", а його появу повитано всюди з загальним задоволенням.

Виходить, що ми одні в Злучених Державах стоїмо під оглядом цеї пропаганди як найгірше. Бо ми мабуть задоволені тим, що прогибіційний закон уже вирішив ту справу, бо заборонив торговлю алькоголем. Тому мабуть пемо більше як до часів прогибіції. І тому саме нам у Злучених Державах треба ще більшої пропаганди за тверезість, як її ведуть там, де нема прогибіції.

АЛЬКОГОЛЬ І КНИЖКА.

Є невеличкий твір в українській літературі, що зветься „Перший Горальник". Він основується на народньому повірю, будьтоби першим винрібником горівки був не хто инший, а таки сам найстарший чорт. Цей чорт, що по народньому розумінню є втіленням творця всякого лиха, цей демон зла витворив алькогольні напитки, щоби при їхній допомозі зводити людину на хибний шлях.

Це повіря досить влучно характеризує поняття, прикмету, значіння і наслідки алькоголю, а рівночасно й доказує, що українські народні маси свідомі того великого лиха, яке спричинює цей страшний ворог людства — алькоголь. Та помимо цього щоденні факти посвідчують, що ще й до сьогодня не перевелися в нас традиційні пияцькі ґенії: Луці Заливайки, Івани Мочиморди, Штіфи Табачнюки та инші червоно-носі Микити. Ще й до сьогодня більша частина українського народу віддає свій важко запрацьований гріш на той вбивчий виріб демона зла, на алькоголь. Ще й до сьогодня уважається в нас нетовариською, нечесною, а навіть грішною річю відбувати хрестини, весілля, похорони або иншу родинну врочистість без алькогольного напитку. Деж таки, така врочистість — тай без випивки? Це вже ніяк не годиться так осоромлювати себе перед людьми. Хіба я вже найгірший зпоможи всіх? — Оттаке звичайно почуєте від нашої людини, як звертатимете їй увагу, що навіть і в таких випадках можна обійтися без алькоголю.

Запрохайте до себе в гостину нашого пересічного чоловіка. Відноситься до нього як до свойого найцінніщого гостя, гостіть його найліпшими виробами куховарської штуки, годуйте його найсмачнішими стравами й печивами, але як на вашому гостинному столі нема фляшки горівки, то будьте певні, що ваш гість зовсім не буде вдоволений із вашої гостини. А коли ви запрохали його до себе з нагоди якого свята, то він, не баччи на вашому столі алькоголю, уважатиме вас як вже не за „нехриста" — то в найліпшому випадку за людину нерозумну і негостинну.

Взагалі всякі важніші, радісні чи сумні моменти в свойому життю, всяке почаття будьякого визначнішого діла чи підприняття більшість нашого народу старається підливати алькоголем.

Чому це так? Яка причина цьому, що в нашому народі так сильно вкорінене уживання алькогольних напитків, помимо того, що він знає про їхню шкідливість?

Докладне досліджування цієї справи доводить до висновку, що найелементарніша причина пиянства — це важке, нужденне життя нашого народу.

В журбі, в гризоті, в нещастю і в клопотах злиденного будня людина шукає виходу з тих поганих відносин, а коли не може його найти, тоді шукає забуття. І находить його дуже скоро в алькоголі. Алькоголь — це той анестетик, той середник, що **на короткий час знечулює людину до її горя, відбирає їй розум і перемінює її в недумаючу істоту.** Як та мітична Вірка з Гомерової Одисеї перемінювала людей в безроги, так і алькоголь перетворює людину в сотворіння, що кромі вигляду нічим иншим не ріжниться від безроги.

Людина, що вважає алькоголь ліком на свою нужду, хоче заморити червяка, що точить її, старається втопити в чарці своє горе, бажає хоч на хвилю позбутися думки про своє злиденне життя. Вона й осягає це. Та хіба це справді хоч на крихітку зменшує її погані життеві відносини? Абсолютно ні. Така людина попадає в ще більше море горя та остаточно паде на дно, з якого вже ніколи не виходить на верх. Вона стає пропащою і важким тягаром для своєї рідні, народу і людства. Однак — каже дехто — пють же люде, які не то що не зазнають злиденного життя, але яким живеться на землі як в раю. Чому вони пють? Безперечно, пють і навіть більше як ті, що горем прибиті, однак хоч і ціль їхнього пиянства така як і в бідаків — тобто забуття, ми не думаємо брати їх під увагу в цьому разі. Це невилічимі, здегенеровані осібняки, що алькоголем і иншими маркотиками стараються „підсилити" свої гниючі пристрасти, або такі, що уживали роскошів цього світа до тієї міри, що аж остаточно не лише зобридили собі їх, але й весь світ, та запиваються, щоб забути, що ще животіють на світі. Це ті побілені гроби, живі трупи, що своїм смородом затроюють атмосферу; їм не місце між живими людьми на лоні землі, але в гробівцях або в крематоріях. — **Ми маємо на увазі тільки тих, яких злидні пхнули до алькоголю.** Вони не можуть вилічитися з цієї страшної хороби, що зветься пиянство. Тільки треба приписати їм такий лік, який усунув би не тільки саму хоробу — пиянство, але й зробив їх відпорними проти тієї хороби на завсіди.

Цим ліком може бути тільки книжка. Книжка, з якої людина може черпати таку освіту і знання, яка вкаже їй шлях, котрим треба йти, щоб визволитися з пужди і здобути собі належне право на життя. Така книжка — це світло, що нищить темряву і просвічує людині дорогу до щастя. Вона є наймогутнішим оружжам у боротьбі з неправдою. Вона — це кузня, що виковує сильних і неустрашимих борців за потоптані права людей. Вона — це та криниця, з якої людина може пити покріплюючий напиток, який творить її охочою, здібною й витревалою до життя й до боротьби з лихом і з його творцями. Вона є смертельним ворогом алькоголю, бо він творить людину нездібною до виходу зі злиднів.

Український нарід від соток літ старається втопити своє горе в алькоголю; та не тільки, що не зробив цього, але демон злиднів чимраз дужче стискає його в своїх кріпких обняттях. — В часах панщини дідичі дбали менше про кріпаків як про свою худобу, однак не жаліли їм горівки. Панська горівка лилася в кріпацькі роти не меншою струєю, як той кривавий кріпацький піт, що скроплював розлогі панські лани. Дідичі знали, що горівка — це далеко сильніший середник як нагайка, щоб удержати в покірному послусі й рабстві селянські маси.

Алькоголь здержує поступ народу, держить його в темноті і пяній безрадности та безпомічности. Темніший нарід зуживає більше алькогольних напитків, як нарід, що стоїть на вищому щаблі освіти. І коли французький учений Лябує сказав, що **місце на світі кожній нації визначує скількість книжок, які вона прочитала,** то ми не помилимося, як скажемо, що **кожний нарід має на світі те місце, яке визначує йому скількість алькоголю, яку він випив.**

Освічена людина не уживає алькогольних напитків, а коли й лучаться противні випадки, то це ще не може бути доказом для деяких горячих оборонців горячих напитків, що, мовляв, не такий чорт страшний, як його малюють, бо люде, що визначилися на ріжних культурних ділянках, уживали алькогольних напитків. Ми порадилиб цим оборонцям алькоголю заглянути до статистики і протоколів кримінальних злочинів, щоб вони переконалися, що ріжні вбивства, побиття, підпали і деякі збочення від моралі й етики спричинює якраз алькоголь. Якби людина не була алькоголіком, або якби в даній хвилі була в тверезому стані, тоді не поповнила би була злочину. Алькоголь довів її до злочину, а відтак до вязниці або й до шибениці. А проституція, і — крім незначних виїмків — недодержування подружої вірности, хіба не базується на уживанню алькоголю?.

Зайдім в село в нашій батьківщині або в українську кольонію осьтут за океаном та приглянься пиякам і їхнім дітям. Прибиті, понурі і темні як ніч, їхній організм і розум спустошений алькоголем, а їхні діти — тупоумні, залякані, з ріжними фізичними й душевними дефектами. Їхні дитячі очениата — так і говорять, що страшний злочин супротив них і людства поповнили їхні родичі, що видали їх на світ. Ці діти — це вроджені каліки, як не фізичні то умові і звичайно виродки під оглядом моралі й етики. **Ще в утробі матері алькоголь витиснув на них свою печать і до гробової дошки не позбутися її, ще й своїм дітям зіставлять це в наслідстві.** Їм вже не треба пити алькоголю, бо вони й без пиття пяні. Пяні родичі їх творили, пяна мати їх родила і пяні животіють вони на світі.

Це тільки кілька примірів із руйницької роботи страшного молоха — алькоголю, а скільки нещастя, які страшні наслідки! Яке смішне в порівнанню з цим видається твердження, що алькоголь не такий то вже й шкідливий, бо деякі освічені і вчені люде уживали його чи уживають. Нема сумніву, що ті вчені булиб далеко більше зробили для людської культури, якби були не уживали алькоголю. Впрочім життеписи таких вчених доказують, що алькоголь звичайно був причиною їхнього скорого упадку чи передчасної смерти.

Поборювати пиянство — це головне завдання кожньої свідомої людини, а закинути уживання алькоголю — це обовязок кожної людини, що бажає осягнути краще життя. Позбутися налогу уживання горячих напитків можна тільки через освіту, набуту читанням добрих книжок. Правдива освіта — це страшний ворог не лише пиянства, але й тієї причини, що спонукує людину до нього, бо освічена людина в прикрій хвилі життя не шукає забуття в алькоголі, лише старається найти вихід із того поганого стану. І колиб український загал видавав на книжки той гріш, що видає на алькоголь і з таким замилуванням горнувся до освіти, як під цю пору до фляшки, то в близькій майбутности не тільки станувби на вищому культурному щаблеві, але й поправивби своє тяжке життя. Освіта вказалаб йому шлях і він з тверезою думкою та з ясно-витиченим шляхом прямував би завзято й нехитким кроком до щастя, до правдивого людського життя. **Бо знання то сила, — така сила, проти якої не встоїть жадна инша сила, а пиянство — це колода, що стоїть на шляху до кращого життя.**

(„Відродження")

СИЛА ОДИНИЦІ ТА ЦІЛОГО НАРОДУ У ТВЕРЕЗОСТИ

Мусимо виповісти безпощадну боротьбу алькогольним напиткам!

Відозва Українського Епископату, культурно-освітніх, економічних та гуманітарних установ.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ!

Український Епископат, центральні культурно-освітні, економічні та гуманітарні інституції звертаються оцим до Тебе в дуже важній справі:

Чи не бачиш, як паноштиться пиянство між усіма верствами нашого громадянства й нищить родинне щастя, основу суспільности?

Чи не бачиш, як тисячі наших братів і сестер через пиянство попадають у розпуку і нужду?

Чи не чуєш що дня про злочини, убийства, крадіжи та розбої, яких допускаються старі і молоді на підпитку?

Чи не знаєш, що батьки пяниці приводять на світ тупоумних дітей, ідіотів, епілептиків, сухітників або із вродженим нахилом до злочинів?

Чи не бачиш, якого страшного національного злочину допускаються всі верстви нашого громадянства без ріжниці стану і полу, кидаючи річно пів міліярда золотих на алькоголічні напитки, на тютюн, тоді, як в цілому краю панує безробіття й недостаток, а наші культурні, освітні, економічні та гуманітарні установи нидіють в недостачі матеріяльних засобів?

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ!

Найвищий час схаменутися та глянути в вічі сумній дійсности. Треба вже раз пізнати цю невмолиму правду, що **сила одиниці та всього народу лежить у тверезости,** що коли хочемо діждатися кращої будуччини, то мусимо виповісти безпощадну боротьбу алькогольним напиткам і їх розсадникам — коршмам.

У тій цілі проголошуємо цього року, як і кожного, цей місяць місяцем боротьби з алькоголем та коршмами.

Нехай кожний почне від самого себе! Зречімся вживати цеї страшної отрути та перестаньмо до неї силувати других.

Відвикаймо від поганих та погубних звичок!

Виховуймо нашу молодь, будуччину нашого народу, в повній повздержливости від алькоголю!

Вчімся уживати нешкідливі безалькогольні напитки!

Нехай в кожній громаді відбудеться плебісцит проти коршми!

Не відкривайте при вашій кооперативі „дрібної продажі пляшкового пива", бо воно нарівні з горівкою є отрутою та причиною деморалізації!

Нехай не буде в нас ні одного Братства, Читальні, Сокола, Лугу, Кружка Рідної Школи, чи якого іншого культурно-освітного товариства, яке не відбуло би в цьому місяці принайменше одних сходин, присвячених боротьбі з алькоголізмом.

Вступаймо масово в члени українського протиалькогольного товариства „Відродження" і засновуймо в кождій громаді кружки та філії Товариства, в яких згуртувалисяб усі громадяни й громадянки, що словом та добрим прикладом хочуть поширити тверезість!

Не словом, а прикладом докажім, що ми є живим, великим народом, що хоче кращої будуччини, та вміє до неї змагати!

† АНДРЕЙ, Митрополит Галицької Землі.

† Григорій, Епископ Станиславівський.

† Иосафат, Епископ Перемиський, Самбірський і Сяніцький.

† Іван, Епископ пом. Львівської Епархії.

† Григорій, Епископ пом. Епархії Перемиської, Самбірської і Сяніцької.

† Микита, Епископ Канадійський пом. Епархії Львівської.

† Іван, Епископ пом. Станиславівської Епархії.

За Головну Раду Українського Протиалькогольного Тов. „Відродження":
Д-р І. Раковський, голова; Я. Макарушка, секретар.

За Головний Виділ Тов. „Просвіта":
М. Галущинський, голова; В. Мудрий, секретар.

За Головну Управу Товариства „Рідна Школа":
І. Кокорудз, голова; Д-р М. Коновалець, секретар.

За виділ Українського Гігієнічного Товариства:
Д-р М. Панчишин, голова; В. Кушк, секретар.

За Виділ Лікарського Товариства:
Д-р М. Музика, голова; Д-р О. Прийма, секретар.

За Головну Раду Укр. Краєвого Т-ва охорони дітей і опіки над молоддю:
М. Каратницький, голова; Роман Мармаш, секретар.

За Виділ Товариства „Учительська Громада":
В. Радзикевич, голова; П. Сироткo, за секретаря.

За Виділ Товариства Допомоги Українським Інвалідам:
Д. Паліїв, голова; Д-р П. Деркач, за секретаря.

За Виділ Товариства „Ощадність":
Д-р К. Левицький; Дир. О. Саєвич.

За Ревізийний Союз Укр. Кооператив:
Ю. Павликовський, В. Кіщула.

За Старшину Т-ва „Сокіл-Батько":
А. Будзиновський, II. м.-голова; С. Корецький, справник.

За Редакцію „Вістий з Лугу":
Д-р Роман Дашкевич, І. Мамчаківна.

За Виділ Союзу Українок:
М. Рудницька, голова; М. Мрицівна, секретарка.

За Взаїмну Поміч Укр. Вчительства:
С. Щетинський, за секретаря.

За Виділ Т-ва „Медична Громада":
Р. Осінчук, голова; О. Ворона, секретар.

За Союз Протиалькогольних Гуртків Молоді:
Ю. Каменецький, голова; Т. Ковальський, секретар.

В. Будзиновський.

ВЕСЕЛИЙ ДВІР.

Оповідання.

(19)

Мусимо задержати його до завтра. Згодися на його просьбу, але скажи, що сама не пропустиш, бо боїшся, що зробиш незручно. Зате даш йому ключі, але аж завтра, бо нині вже ніч і тих ключів тепер не знайдеш. Ті ключі, що має челядь, мусять лишитися у челяди. Резервові ключі в коморі. Як буде балакати зі мною, то я зроблю йому надію, але також скажу, що остаточну відповідь дам аж завтра, бо чейже мушу побалакати з мужем.

Харина вийшов з двора ущасливлений. Ідучи сюди, не гадав, що всьо піде так гладко і так добре. Маткович втішився, коли почув, що він хоче взяти Олену. По рішаючу відповідь відіслав його до мами дівчини. Балакав з мамою, також з добрим вислідом. Обіцяла дати йому доньку, скоро війна скінчиться. З Оленою змовився, що завтра у сій порі знов прийде по ключі. Загумінками пішов до рибака Пилипа. Не бачив, що за ним, аж під саму хату слідкувала стара кухарка. Вернула, аж він щез у хаті.

На другий день рано Матковичева пішла за орудками до міста. Ідучи попри замок, забалакала до першого стрічного жовніра:

— Іди і скажи ляйтнантови, що Маткович ще має троха сіна на продаж і про се хоче з ним побалакати. Гони! Я поволи йду до міста. Нехай здоганяє мене.

Жовнір побіг до замку і переказав офіцирови слова Матковичевої. Офіцир знав, що вона в змові з його полковником, отже доміркувався, що сіно є лиш притокою до розмови про щось важніще. Вийшов з замку і побіг за нею. Коли наздігнав її, вона спитала:

— Чи се правда, що завтра приїде ваш полковник?

— Приїде. Приїде він і гетьман Тетера.

— Хочете обом прислужитися?

— Чому би ні?

— Нині під ніч прийде до нас переволоцький сотник Харина.

— Той, що вже раз вихопився з моїх рук?

— Той. Як смеркнеться, прийдіть з кількома жовнірами до саду задною фіртою і скрийтеся в тій хаті, що в саді. Фірта і хата будуть відчинені.

— Чи так, як тоді?

— Нині я сама повідчиняю, і коли прийде пора, ще раз вийду подивитися, чи знов хто не заклав поперечку. Не виключене, що здужаємо пару жовнірів непомітно завести до кімнати моєї доньки. Бо він прийде до неї.

— Добре. Але може би ще так зробити: В полудне пошлю до вас пару фір з кільканацятьма жовнірами по сіно. У вас мабуть ще досить того добра. Одні жовніри будуть забалакувати вашу челядь, инші підуть до вашої хати, балакати з вами і з вашим мужем про сіно. Як буде нагода, то двох, трох впустіть до тої кімнати, до котрої прийде Харина. Нехай вони там дожидають його.

— Можна спробувати.

Офіцир вернув до замку, вона пішла далі до міста за орудками.

Дома всі знали, отже й кухарка знала, що ґаздиня ходила до міста. Також бачила, що вона, тепер в зимі, не знать чого, ходила до саду. Стара й собі побігла туди. Сліди по снігу, який саме тоді порошив, вели до хати, від хати до задної фірти, від фірти до двора. Фірта була відчинена, поперечка щезла. Так було тоді, коли вона спасала трох сотників, так є й тепер, коли один з тих сотників знов зявився в дворі. При ліхтарни вона пізнала, що той драгун, то Харина. Доміркувалася, що нині має повторитися те, що в осени для жовнірів скінчилося невдачею. Стара вернула до двора саме в хвили, коли заїхали фіри по сіно. Фіри віхали на гумно. Побачивши, що шість драгунів пішли до хати, стара вислала на гумно Охрима, сама пильнувала хату. Коли фіри з сіном вже відіхали, прийшов до неї Охрим і каже:

— Два жовніри лишилися на оборозі. Я добре рахував, кілько лізло на який оборіг, кілько назад злізло. Ті два лишилися на оборозі, з якого ні троха не взяли сіна, бо фіри вже були перевантажені.

— Се засідка на Харину. В хаті також лишилися два драгуни. Ще не знаю, в котрій кімнаті. Мабуть в кімнаті Олени, бо вона пішла до Софії. Іди зараз до Пилипа. Нехай перекаже Харині, щоби не важився приходити сюди, бо Ляхи вже знають, що він тут. І околицю може будуть перетрушувати, отже було би найліпше, якби Харина взагалі щез відси.

Охрим пішов. Кухарка цілу днину стежила за Оленою. До своєї кімнати Олена цілком не поступала. То в пекарни сиділа, то у Софійки, то крутилася по инших кімнатах двора. В її спальні лише мама була раз в саме полудне. Кухарка вгадувала, що схованим там жовнірам занесла полуденок. Олена пішла, аж коли вже добре смерклося. Стара захихотала і воркнула до себе:

— Ідеш, гадино, дожидати козака? Не діждеш!

Жовніри в спальни Олени і ті, що фіртою увійшли до хати в саді, і ті, що були на оборозі, ждали далеко поза північ, та не діждалися. Всі відійшли садом до замку, нічого не зорудувавши.

(Дальше буде).

Жінка до хорого мужа, котрий тягне горівку з фляшки:

„Бийся Бога, Грицю! Доктор строго заборонив".

Муж: „Доктор заборонив зазирати до чарки, а я лише просто з фляшки, про яку він нічого не казав".

ЗНАЙШОВСЯ 112-ТИЙ ЖЕРТВОДАВЕЦЬ З $100.

ТОВАРИСТВО „ЗАПОРОЖСЬКА СІЧ", ВІДДІЛ 367 У. Н. СОЮЗА В РАЧЕСТЕР, Н. Й., ПЕРЕСИЛАЮЧИ $100 НА БУДОВУ ДОМУ ІНВАЛІДІВ, ПИШЕ:

НАШЕ ТОВАРИСТВО ВЛАШТУВАЛО В МІСЯЦІ ЛЮТІМ БАЛЬ, З ЯКОГО ПОЛОВИНУ ДОХОДУ ПРИЗНАЧИЛО НА ДІМ ІНВАЛІДІВ, АЛЕ ПО БАЛЮ ЧЛЕНИ РОЗВАЖИЛИ СПРАВУ НА МІТІНГУ І РІШИЛИ ШУКАТИ ИНШИХ СПОСОБІВ, ЩОБИ ЗБОГАТИТИ ВІДДІЛОВУ КАСУ ХОРИХ, А НА БУДОВУ ЗАХИСТУ ДЛЯ НАШИХ ГЕРОЇВ РІШИЛИ ВИСЛАТИ ЦІЛУ СТОДОЛЯРІВКУ.

ХАЙ І НАШЕ ТОВАРИСТВО ВИДНІЄ МІЖ СТОДОЛЯРОВИМИ ЖЕРТВОДОВЦЯМИ, БО Й НАМ ДОРОГЕ ІМЯ УКРАЇНСЬКОГО БОРЦЯ-ІНВАЛІДА. НАШУ ЖЕРТВУ ВИСЛАЛИ МИ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEDNANYE
P. O. Box 411, Philadelphia, Pa.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

БУДІВЛЯ І КУПІВЛЯ ДОМІВ.

Нетон, секретар Нешенел Ріел Естейт Борд, подає, що розвиття і зростаючі кошти будови є тепер великою перешкодою в розбудові краю. Але мимо того Америка перебудовується на новий лад. Люди звертають увагу на красу й практичність. Щораз зростає число тих міліонів, що бажали мати власні доми.

Та тут треба мати на увазі деякі зміни, які зайшли за останні два десятиліття, а які відносяться головно до коштів будови.

Почавши від 1913 року кошти будови домів побільшились на 100%. За той самий час всякі инші до життя потрібні продукти піднеслися на ціні на 60%. Ціни автомобілів знизились на 25%, а на автомобілі Форда на 50%.

Від 1921 року кошти будови звичайного однофамілійного дому збільшились на 1,200 долярів, а від 1 січня 1929 року знова на 5%.

Але статистика виказує, що при будові величезних апартаментових домів можна вже тепер осягнути знижку, і то аж на 27%. Через високу ціну однофамілійних домів доходить в Ню Йорку до того, що велика скількість американських родин живе тепер по великих апартаментових домах.

З родин, які замешкали в 1921 р. в нових домах, припадало 24% на кооперативні доми, а вже в 1928 році число родин, які мешкали в кооперативних домах зросло до 53%.

Мимо того любов до свого власного дому залишилася такою, якою була давніше. Тільки важні умовини життя не дозволяють на власні доми.

Чим більше коштуватиме будівля домів, тим менше будуть будувати. Треба мати на увазі, що в Злучених Державах 86% людей заробляє менше як $2,000 річно. Як ціна будови підноситься, то тим менша скількість людей буде могла будувати чи купувати власні доми.

Богато наших людей питає, що робити: чи купувати доми, чи ждати, аж ціна піде вдолину. Я думаю, що доми в Ню Йорку й околиці не спадуть в ціні. Не говорю про старі доми, але маю на думці нові, побудовані в гарних околицях. По інших містах доми так вже попадали на вартости, що саме тепер являється добра нагода купити доми. Річ ясна, що треба бути завжди обережним і не давати себе визискати несовісним агентам. Коли хто поступає розумно й обережно, той може добре заробити. Приміром на 72 улиці в Ню Йорку купили наші Українці в 1917 році малий триповерховий дім на клюб і рідну школу й заплатили за нього 11,000 долярів. Цей самий дім спродали наші громадяне в 1929 році за суму 50,000 долярів.

Нарід росте та щораз треба добудовувати нові доми. Тому можна купувати, але треба купувати добрий новий дім, в гарній околиці, при добрій і скорій комунікації, щоби мати гарне і здорове мешкання для себе і своїх дітей, та щоби були вигляди, що вартість дому піднесеться.

Михайло Ґалан,
Асторія, Лонґ Айленд.

ПОЗІР! ПОЗІР!

АЛЕНТАВН, ПА. І ОКОЛИЦЯ!

ХОР ІМ. М. ЛИСЕНКА І УКРАЇНСЬКА ШКОЛА В АЛЕНТАВН, ПА.

— устроюють —

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

в память 69 роковин смерти ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

В НЕДІЛЮ, 23. БЕРЕЗНЯ 1930
(SUNDAY, MARCH 23, 1930)
В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ,
803 N. FRONT ST., ALLENTOWN, PA.
Початок в годині 7-ій вечером.

На сей святочний концерт запрошується всіх дооколичних Українців. 66

ПОЗІР! — ЯНҐСТАВН, ОГАЙО!

ЗАХОДОМ УКР. ДІВОЧОГО ТОВ. ім. ОЛЬГИ БЕСАРАБОВОЇ
при Укр. Прав. Церкві в Янгставн

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 23. БЕРЕЗНЯ 1930
В ГАЛІ УКР. НАРОД. ДОМУ,
525 W. Rayen Ave., Youngstown, O.

КОНЦЕРТ

в чотирох частях під упр. о. М. Кучера і дуже красне і займаюче представлення:

ПТАШКА ЩАСТЯ

комедія-песа в 3-ох діях, Аляхновича.
Початок точно в 7-ій год. вечером.
ТІКЕТИ:
Для мущин 50 ц. Для женщин 25 ц.

Українці і Українки! Приходіть численно на гарний концерт і на веселе поучаюче представлення. Кожний повинен цікавитися, що потрафить молодіж добре зорганізована, а щоби на власні очи переконатися, то приходіть на концерт і представлення. Своєю присутністю додасьте бодрости молодіжи і заохотите її до дальшої праці. Всі приходіть і запросуйте знакомих.

ЗА ТОВАРИСТВО: 66
М. Джурман, пр.; **Н. Кіхтан,** секр.

УКРАЇНСЬКІ БРАТСТВА І ТОВАРИСТВА МІСТА НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

— уладжують —

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

в 69-ті роковини смерти найбільшого українського поета ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1930 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

ПОРЯДОК СВЯТА:

1) Точно година 2-га пополудні

АКАДЕМІЯ

В ГАЛІ УКР. НАР. ДОМУ, 217-219 E. 6th STREET, NEW YORK, N. Y.
Промовець: Д-р Л. Мишуга.

2) в годині 8-мій вечером

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

В ГАЛІ УКР. НАР. ДОМУ, 217-219 E. 6th STREET, NEW YORK, N. Y.
Вступні білета по $1.00 і 75 центів.
Промовець: Д-р Л. Цегельський.

В КОНЦЕРТІ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ: Оперова прімадонна **п-ні Марія Гребенецька;** соліст барітон **п. Петро Ординський;** соліст скрипак **проф. Роман Придаткевич;** Декляматимуть **Марія Шут і Розалія Олексин.**
Співатиме: Український Хор і Діточий Хор під управою п. Т. Онуфрика.
Фортепяновий супровід: п. Штембер. 66-7

УВАГА! БРУКЛИН, Н. Й.! УВАГА!

ВЕЛИКЕ ЖІНОЧЕ ВІЧЕ

в справі перепису населення і других важних справ

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1930 РОКУ
в годині 1-шій зполудня
В ГАЛІ ЦЕРКОВНОЇ ГРОМАДИ, 162 NORTH 5th ST., BROOKLYN, N. Y.

Громадянки і Громадяне! Приходіть масово на це віче, а довідаєтесь богато важних і корисних справ. Розуміється, що кацапчукам-большевикам вступ зборонений! 66-7

Комітет Союза Українських Національних Товариств міста Бруклина.

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.! УВАГА!

З НАГОДИ 116-тої РІЧНИЦІ УРОДИН ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ЗЛУЧЕНІ ТОВАРИСТВА У ФИЛАДЕЛФІЇ

— устроюють —

ШЕВЧЕНКОВЕ СВЯТО

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ, 849 N. FRANLIN ST., PHILADELPHIA, PA.
З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:
В СУБОТУ, ДНЯ 22-го БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1930 РОКУ

НАЗАР СТОДОЛЯ

драма в 3-ох діях Т. Шевченка
із ВЕЧЕРНИЦЯМИ Ніщинського при акомп. орхестри проф. П. Дубаса.
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-го БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1930 РОКУ

КОНЦЕРТ

Святочні промови виголосять пп. д-р Л. МИШУГА і В. КЕДРОВСЬКИЙ.
ВСТУП на представлення $1.00 і 50 ц., на Концерт за вільними жертвами.
ПОЧАТОК представлення і концерту 7.30 вечером. 65-6

ВІДОЗВА ДО УКРАЇНЦІВ МІСТА БЕЙОНУ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЬ!

УКРАЇНЦІ И УКРАЇНКИ, ГОРОЖАНЕ И НЕ-ГОРОЖАНЕ!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО КЛЮБУ, ТОВАРИСТВ І БРАЦТВ МІСТА БЕЙОНУ, Н. ДЖ.

— відбудеться —

УКРАЇНСЬКЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ

ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1930 РОКУ
В ЛЕЙБОР ЛАЙСЕУМ ГАЛІ ПРИ 25-тій ВУЛИЦІ
в годині другій пополудни.

Повинністю кожного Українця й Українки є прибути на це віче та грімко запротестувати проти гнету над нашими братами на загарбаних українських землях.

На це віче прибуде конгресмен ФРЕД А. ГАРТЛЕЙ з Вашингтону, щоб особисто довідатись про змагання українського народу в його боротьбі за визволення. Це перший раз українські люде будуть мати нагоду представити особисто свої зажалення американському конгресменови.

Тому ми кличемо вас, Українців з Бейону, хай всі як один, старші і молоді, женщини й мужчини, без огляду на релігійні та політичні переконання, прибудуть на це віче. Нехай саля не стоїть пусткою і щоби ми не повстидалися перед американським конгресменом. Покажім всі, що ми вміємо постояти за своїх братів і сестер в старому краю.

Запротестуймо всі як один, отверто й сміло. Даймо конгресменови матеріял, щоб він мав що предложити в Конгресі у Вашингтоні. Хай почує Америка, як Москва гнете наших братів. Коли Жиди вміли представили в американському Конгресі арабські погроми в Палестині і потрясли опінією світа, то і ми, Українці, сини 40-міліонового народу, повинні хоч грімко і ясно запротестувати проти насильств над нашим народом.

Хай в Бейоні не буде ні одного Українця, щоби відмовився піти на це віче! Проч із страхом перед Поляками! Голос поневолених наших братів і сестер в ляцьких тюрмах, селянська кров на стінах московської чрезвичайки кличе до нас о пімсту. Хай не забракне українсько-американської молодіжи.

Крім конгресмена ГАРТЛЯ на вічу будуть говорити також місцеві і позамісцеві бесідники.

Ще раз просимо всіх Українців о найчисленнішу участь у вічу. Так само Українці зі Стаплетону, Елизабет, Джерзи Сити і Ню Йорку повинні прибути на віче, бо це є перше в тій місцевости таке ВЕЛИКЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ. Пораз перший репортери американських ґазет будуть присутні на вічу та подадуть наш протест у своїй пресі. 66

Отож на бік усе инше на цей день, а всі як один на віче!

Комітет Віча.

ПОЗІР! ПАСЕЙК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКЕ СПІВАЦЬКЕ ТОВ. ім. М. ЛИСЕНКА,
при співучасти Укр. Прав. Парафії св. Вознесення Г. Н. І. Х. в Пасейк, Н. Дж., устроює

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

в память 116-тої річниці уродин ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1930 РОКУ
В САЛІ РУСКОЇ НАРОДНОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ,
159 — 4th STREET, PASSAIC, N. J.
Початок в год. 7-ій вечер. — Вступ 50 ц., для дітей 15 ц.
Чистий дохід на патріотичні цілі.

Програма досить богата. Ряд пісень відспіває хор мішаний, дівочий і хор школярів. Будуть співані соля, дуети і квартет. Реферат про життя Тараса Шевченка виголосить інжинір А. КІСТЬ, бувший старшина Армії У. Н. Р. Дірігент о. ЙОСИФ БОДНАР. Пяно акомпаніямент п-на МАРІЯ ХОМЯК.

Просимо всіх Українців і Українок місцевих і з околиці до співучасти.
66 **Комітет.**

ПОЗІР! ПІТСБУРҐ І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ І СТАРАННЄМ СТРІЛЕЦЬКОГО ГУРТКА Ч. 4 В ПІТСБУРҐУ, ПРИ СПІВУЧАСТИ ПАРОХІЙ МІСЦЕВИХ І УКР. ПРАВ. ПАРОХІЇ З АРНОЛЬД, ПА., ВСІХ ТОВАРИСТВ, БРАТСТВ ТА СЕСТРИЦТВ

— устроюється —

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

В 116-ті РОКОВИНИ УРОДИН ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
В ARCADE THEATRE, 20th & CARSON STS., S. S. PITTSBURGH
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1930 РОКУ
Початок 4.15 пополудни.

Вже тим самим, що тільки громад і товариств приступило до спільного відсвяткования памяти Батька Тараса, де виступлять хори, з солями та дуетами, з солями скрипковими й піяновими, як також вступне слово виголосить бувший старшина Укр. Армії стрілець **М. Іванів,** а святочну промову виголосить **Володимир Кедровський,** співредактор Свободи.

Сподіємось, що все українське Громадянство радо прибуде на це Велике Свято й великим народнім здвигом гідно вшанує память Великого Сина Неньки Украіни Тараса Шевченка. Приходіть же всі і кличте знакомих, нехай нікого не бракне на концерті. — **Комітет.** 66

20=ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ ЗАЛОЖЕННЯ ПЕРШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КОЛЬОНІЇ В АМЕРИЦІ, А ПОЛОЖЕНОЇ В МІЛВІЛ, Н. ДЖ.!

УКРАЇНСЬКА КОЛЬОНІЯ ПОСТЕПЕННО РОЗБУДОВУЄТЬСЯ. Курячі фарми щораз розростаються. Тут тепер найвідповідніша пора купувати фарму та забезпечитись перед бідою, а весна тут все вчасна. Український загал має велику нагоду мати своє місто. Бо початок тут великий, бо вже є два Товариства У. Н. С., дві церкви, Клюб Товариства Горожан, Тов. Просвіта. Чотири вулиці під українським іменем, як Шевченко, Лисенко, Франко, Київ Булевар. Тож кождий бачить, що тут українська будучність.

А ми маємо на тисячу родин місце, що можуть поселитися одні попри других. Не один думає, щоби мати пару акрів землі, а ще тут у місті, де роблю, то добре поводилобся. А то можна мати, але у Мілвіл, бо всі землі, які продаємо і на котрих поселилися Українці, лежать в місті Мілвіл. Отже для тих, що дбають про свою будучність і своїх дітей, варта сказати, що діти можуть користати з міських народних і вищих шкіл, а кромі сього учитися в українській школі. По скінченню школи вони не мусять покидати родинного дому, бо мають на місци міську вигоду, відповідне заняття, а при тім всім чистий і здоровий воздух. Хто хоче про все те на місци переконатися, нехай приїде, або пише на адресу:

ВАСИЛЬ МАТОЛИЧ,
640 W. MAIN STREET, (Tel. Millville 577), MILLVILLE, N. J.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ШИКАҐО, ІЛЛ.

Проти московсько-большевицького терору на Україні.

Українське громадянство міста Шикаґо рішило відповісти на московський терор на Україні **великим і голосним протестом.** А запротестує воно солідарно й громадно на вічу дня 30-го березня.

Справу протесту піднесено вперве підчас лекцій, які давали громадяне В. Свистун з Канади і В. Кедровський з Ню Йорку. Звиш 200 присутних слухачів заявилися за те, щоби влаштувати велике віче й запротестувати на нім проти большевицьких окупантів. Тоді то й вибрано ініціятивний комітет, в якого склад ввійшли:

Д-р Г. Скеґар, С. Мусійчук, М. Тимчук, Н. Кирилюк, В. Цимбалістий, І. Баран, І. Шмиґельський, П. Пастух і А. Хомич.

Цей комітет на своїх зборах 11. березня рішив скликати ширшу репрезентацію нац. ґруп, громад і товариств на день 15. березня і там доперва вибрати сталий комітет вічевий.

На ці збори явилося 30 делеґатів, що репрезентували 17 товариств і 2 громади — разом 19. І так: о. І. Коцан й І. Шмиґельський за українську православну громаду, Н. Канюґа і Г. Дзявроник за українську католицьку громаду на Оклей, В. Цимбалістий й І. Мазурик хор „Боян", Д. Островський, І. Лесько і М. Леськів січ ім. К. Трильовського, С. Мусійчук О. Д. В. У. (У. В. О.), П. Пастух й А. Хомин відділ У. Н. Помочі, І. Скульський 252 від. У. Н. С., Г. Ониськів 389 від. У. Н. С., В. Гриньків 106 від. У. Н. С., Н. Панасюк 93 від. У. Р. Союза, І. Качмар 86 від. У. Р. С., І. Баран Репуб. Гор. Клюб 32 варди, С. Пущак Гор. Клюб з Елмвуд Парку, М. Фтомин Гор. Клюб, Й. Дичка Приятельський Клюб, П. Ткач, Я. Оленець відділ 102 У. Р. Союза.

Було і більше з цих товариств та принято їх як гостий з дорадчим голосом. Зборами проводив д-р Скеґар. Секретарював підписаний.

Одобрено комітет з 9-ох і рішено доповнити комітет по 2 з громад а по 1 членови з товариств.

Отже дібрані зістали: о. І. Коцан, І. Мазурик, Я. Оленець, С. Пущак, Д. Островський, І. Качмар, І. Скульський, М. Фтомин, Н. Панасюк, Й. Дичка, В. Гриньків, Г. Ониськів, Г. Дзявроник, Н. Канюґа.

Увесь комітет тепер зложився з 23 людей. Цих 23 вибрали зпоміж себе президію: д-р Скеґар голова; Г. Дзявроник, заступник; С. Мусійчук, секретар рек.; В. Гриньків, секр. фін.; Н. Канюґа, касієр; Н. Панасюк, М. Фтомин, А. Хомич, контрольори. Ширший комітет зістав радними.

Рішено влаштувати протестаційне віче дня 30 березня попол., по можности у великій галі публ. школи „Шопена". На головного бесідника рішено запросити д-ра Луку Мишуґу, редактора „Свободи" з Джерзи Сіті, Н. Дж.

С. Мусійчук, секретар.

АМЕРИКАНІЗАЦІЯ КИТАЮ.

Кореспондент „Франкфуртер Цайтунґ" прислав цікавий допис із Шанґгаю про сучасні події в Китаю.

Великим узором, ідеалом поступового Китайця є Америка, а Злучені Держави ідеальною ціллю та досконалістю західної культури. Той, хто там образувався, або хто в „державах" прожив якийсь час, дуже тим гордиться перед земляками, а вони глядять на нього зависно. Бо не лише, що цей щасливець у джерела пізнав західну культуру — він завдяки цьому образуванню здобуде в рідному краю гарну карієру. Добра половина членів нанкінської влади зовсім „замериканізована", а таксамо також більшість вищого урядництва. Ці Китайці, виховані в Америці, вірять, що Китай без американської помочі нічого не здобуде та що USA перша країна в світі.

Хто не має доволі засобів, щоби образуватися в „державах", мусить задоволитися іншим засобом, який вможливлює йому бути в безперервних взаєминах із цивілізованим світом. Це є мувінґ-пікчер, найсильніший розсадник американської культури. Попри це не бракує й грамофону, джезу, факстрота, дансінґів і ін. Образований та добре вихований Китаєць — кажуть китайські поступовці — мусить уміти західні танці, вміти на память американькі шляґери й імена безчисленних зірок мувінґ-пікчера. Та буває й таке, що ці „поступовці" не вміють добре писати в рідній мові.

Мешкання поступових Китайців уладжені на американський зразок. При цьому вони оправдуються, що оригінальна китайська обстановка дуже дорога та непрактична (це й потрохи правда). Та вкінці й західні розривки і товариське життя дорогі також, усеж таки поступовий Китаєць іде у кінематограф або дансінґ, скільки може. І зовнішній вигляд поодиноких товариське життя дорогі також, усеж таки поступовий Китаєць іде у кінематоґраф або дансінґ скільки може. І зовнішній вигляд поодиноких місцевостей все більше американізується. Все більше будинків на американський спосіб. Сучасний Китаєць, який хоче бути „ап ту дейт" прикрашує стіни своєї хати дорогими олеодруками, що зображують пейзажі в місячнім сяйві або европейські селянські хати, або пікчери своїх найдорожчих — у природній величині.

Найбільшеж поширені в Китаю американські фільми. Тих кілька европейських мувінґ-пікчерів, що якось вдалося їм приблукатися до Китаю, сходять скоро з репертуару, бо Китайці вірять, що кожен европейський мувінґ-пікчер кінчиться сумно, а вони волять, щоби кінчився щасливо. Російські фільми строго заборонені; таксамо поборюють усе, що російське, або що лише заносить як СРСР.

ПРИ ПЕРШИХ ОБЯВАХ ПЕРЕСТУДИ

Ужийте перед спаннем 2 пилюлі славного Wakie-Lax, котре перечистить ваш жолудок зі всяких затроюючих середників і поможе вам позбутися перестуди.

Wakie-Lax є приємний до уживання, діяльний як також і економічний. Длятого повинен знаходитися у кождім українськім домі, готовий до уживання в разі потреби.

Добре знаний Wakie-Lax є знаменитим для мущин і женщин. Кождий хвалить чудовий результат і поручує славний Wakie-Lax.

Одна коробка Wakie-Lax вистарчить вам на довгий час, і удержить вас і вашу родину при добрім здоровлю. Замовте нині. Wakie-Lax коштує одного доляра, а 6 коробок за $5.00. Ми висилаємо на кожду адресу, почту оплачуємо. Витніть сей купон і зашліть нині.

WAKIE PRODUCTS CORP.
Dept. U-12, BLOOMFIELD, N. J.
Дж. Вашкевич, аптикар-властитель.

Вишліть мені ......, коробок Wakie-Lax за $...... Заплачу листоношеви при відборі. Прошу вислати відворотною почтою.

Імя ....
Адреса ....
Місцевість ....

ПОДЯКИ.

Я нижче підписана членниця Товариства Запорожської Січи, від. 342 У. Н. Союза, складаю сердечну подяку Головному Урядови У. Н. Союза за скоре виплачення мені посмертної запомоги в сумі $93.00 по моїй покійній донечці. Вона дуже короткий час належала до У. Н. Союза, померши дня 12. лютого с. р.

Взиваю всіх Українців приступити до У. Н. Союза й своїх дітей записувати до нього.

Катерина Плейнер,
Картерет, Н. Дж.

—o—

Я, нижче підписаний член Тов. „Любов", від. 370 У. Н. Союза, складаю сердечну подяку головним урядникам У. Н. Союза за уділення мені допомоги в сумі $50.00. Чуюся щасливим, що належу до такої славної орґанізації, як наш Союз, котра в чорній годині не забуває за своїх членів.

Таксамо дякую урядникам і членам Тов. Любов, котрі помагали мені морально й матеріяльно. Тих Українців, котрі ще не належать до У. Н. Союза, накликую, щоби не зволікали, а вписалися в члени Союза, поки час.

Стефан Дикун,
Ню Гейвен, Конн.

Перший муж: „Моя жінка доводить мене до розпуки. Що днини, рано і в полудне приходить до мене і каже давати собі гроші".

Другий муж: „Щож вона робить з тими грішми?"

Перший муж: „Не робить нічого, бо я не даю".

КОТРИМ КОРАБЛЕМ І КОЛИ?

ПРИЇХАЛИ ДО АМЕРИКИ.

Для кождого се потрібне в отриманню перміту до повороту до Америки чи спровадження жени і дітий, і т. п. Все те вишукую.

Допомагаю в виробленню пашпортів, пермітів і потрібних віз до виїзду до краю.

Спродаю шифкарти на найскорші кораблі всіх ліній.
При виїзді даю найліпшу услугу аж до відізду корабля.
Спроваджую з краю рідних і рільників на фарми.
Виробляю всякі правні документи справ маєткових в краю.

Висилаю гроші до краю з ґарантією для виплати на послідній почті американськими долярами.

Користайте з моєї довголітної практики у всіх ділах. Звертайтесь писемно або особисто на адресу:

G. KUNASHEVSKY

20 літ під одним і тим самим адресом: 179 East 3rd Street, NEW YORK, N. Y.

НАДІЙНІ І ПЛЕКАЮЧІ МАТЕРІ

ЛІКАРІ поручають рибячий олій денно, перед і по породі дитини. Протиділає знемаганню материнської сили. Усуває всякі недомагання зубів. Помагає у рості дитини. Кладе підвалини до ліпших зубів і костей. Приємний спосіб уживання його є Scott's Emulsion. Легко стравний. Легкий до зажиття. Знаменитий споживчий середник. Варто спробувати.

SCOTT'S EMULSION
ДЛЯ МАТЕРЕЙ І ДІТЕЙ

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J.

КАЛИНА

В ГАЮ ЗЕЛЕНІМ

НОВА РЕКОРДА

Окей-Одеон

OKeh-Odeon ELECTRIC

Наспівала Віра Барчанівна.

Її чистий симпатичний сопрановий голос вказує, що співачка працює над собою. Для провірки варт послухати її найновійшої пісні на рекорді Окей Одеон, а то:

10" 75 ц.

15609 КАЛИНА (Про чоловіка пияка і молоду жінку)
В ГАЮ ЗЕЛЕНІМ...

Лемківські пісні найшли своїх покровителів і знова появилося дві рекорди з тими-ж мельодіями:

15607 Заспала дівчина під ліщиною,
Саме я ружу садила .... співає А. Барна і др.
15608 Старий Одрехівський Танець,
Танець на Боїску .... орхестра Николая Поточака

Українська Орхестра з Пасейку, під управою М. Маїка, спробувала з успіхом своїх сил у власній комбінації мельодій і дала українській публиці тим разом

15605 Танець у саду вишневім (у двох частях), при звуках співу пташат, розмови молодих, та самої орхестри. Се певного рода новість в українській музичній продукції на рекордах.

Вислухавши найновійші рекорди, треба переглянути також инші найліпші українські рекорди, видання Окей Одеон, а опісля старанно перейти цілий каталоґ, щоби провірити, чи кождий любитель української пісні має всі рекорди сеї Компанії.

НАЙЛІПШІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ:

УКР. ОРХЕСТРА З ПАСЕЙКУ, Н. ДЖ., під управою М. МАЇКА

15589 (Баламути (Каменецька Коломийка
15584 (Чорні очі (Родина
15587 (Бандура (Тишницька Коломийка
15583 (У. С. С. Марш (Січовий Марш

Н. БРУСЛОВСЬКИЙ

15603 (Коломийка на гармонії (Весела полька

ХОР УКР. ДЯКО-УЧИТЕЛІВ, диригент Андрій Гела.

15604 (Ой на горі та женці жнуть (Розвивайся ой ти старий дубе

А. БАРНА-ПОТОЧЕК І КО.

15602 (Ой дубе, дубе (Наша хижа
15593 (Тече вода з під явора, (часть 1 і 2

Дует: ВІРА БАРЧАНІВНА І ЙОСИФ ДАВИДЕНКО.

15582 (Ох, не люби двох! (Пікнік
15564 (Човник (Чудасія.

ПОАЗБУЧНИЙ СПИС УКРАЇНСЬКИХ РЕКОРДІВ:

15535 А я тоє дівча люблю, коломийка
15571 Анюся, полька
15589 Баламуте
15587 Бандура
15577 Біда
15571 Бучацька коломийка
15576 Вечірний дзвін
15554 В краю та в Америці
15558 Галичанка
15547 Гей ну хлопці до збруї
15542 Гей видно село
15539 Де ти бродиш
15556 Дуб на дуба повалився
15570 Думка про старий край
15572 Журба Гаврилихи
15548 Закувала та сива зазуля
15562 З Америки до краю
15547 За тебе Україно
15541 Карі очи
15563 Коломийка
15539 Коли розлучаються двоє
15562 Козак відїзджає
15554 Любов
15585 Лугом іду, коня веду
15566 На горах Манджурії, вальц
15569 Наша коломийка
15578 Наша коломийка
15590 На Україні
15573 Не хочу бути чоловіком
15575 Неудача Панчихи, часть I і II
15566 Не журись, полька
15534 Ой чомуж ти не такий, козак
15535 Ой я собі козак лепкий
15557 Ой я козак, коломийка
15555 Ой на горі чорна хмара
15542 Ой, Україно
15537 Ой гиля білі гуси
15543 Ой лопнув обруч
15537 Ой не спиться, не лежиться
15545 Прометей

З огляду на великий торг за незадовго, радимо замовляти рекорди сейчас, щоби дістати їх на час до дому. Для заохоти Базар Сурма навіть опускає дійсну ціну на рекордах, бо висилає 10 рекордів компанії Окей-Одеон за ціну $7.50 і сам оплачує почту до всіх міст Злучених Держав. Користайте отже з нагоди. Пишіть сейчас або заходіть на адресу:

SURMA BOOK-MUSIC CO.,

103 Ave. A, New York, N. Y.

(МЕЖИ 6-ОЮ І 7-ОЮ УЛИЦЕЮ).

PHONE: DRY DOCK 3752.

ПРОГУЛЬКА

ДО ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ НА НАЙБІЛЬШІМ ТА НАЙВИГІДНІШІМ КОРАБЛІ В СВІТІ

ЛЕВАЯТАНІ

ЛІНІЇ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ВІДІДЕ 28 ЧЕРВНЯ (JUNE 28) 1930 ПІД ПРОВОДОМ

Д-РА ВАСИЛЯ БОРАКА

секретаря Комітету Збаражчан, котрий поїде аж до Збаража, до своїх батьків у селі Черниховцях, та заопікується в дорозі багажом і всіми потребами прогульковців.

Учасники прогульки будуть розміщені в каютах на найлучшім покладі бувшої ТУРИСТИЧНОЇ КЛЯСИ.

ШИФКАРТА в обидві сторони до Львова. $209.00
ШИФКАРТА в обидві сторони до Тернополя 211.50

Воєнний і поголовний податок додатково.

Повища ціна включає один день в Парижі й один день в Берліні.

Відвідайте разом із Вашими дітьми старий край та проведіть літо з вашими кревними, бо подорож винесе дешевше як життя тут на фармі.

Зголошуйтеся сейчас для забезпечення місця на славнім кораблі та виготовлення потрібних документів і віз до УКРАЇНСЬКОГО БЮРА

S. KOWBASNIUK

277 E. 10th St., New York, N. Y.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

КАРНЕҐІ, ПА.

Коляда на Рідний Край.

В допомогу старокраєвій Рідній Школі заколядовано $100, які відослано до краю через Обєднанне.

Коляду зложили: Марія Гладиш $1.50; по $1: Т. Пастирнак, В. Боднар, І. Білевич, А. Богдан, Г. Турко, Я. Салий, Юстина Ярема, П. Щебяк, Ан. Щерба, Анна Ковар, Л. Ґраліґь, О. Дяпевкий, О. Клим, Д. Збалишин, О. Сикилик, П. Карабін, І. Хованець, К. Бармуґель, М. Буньо, Г. Микитка, Анна Ясеницька, Т. Турко, Д. Микита, Г. Вархоляк, І. Михальцьо, М. Остафій, М. Медвідь, Я. Кориляк, М. Лобур, В. Тапчак, В. Фіґура, І. Станчак, М. Козяк, А. Медвідь, В. Медвідь, А. Горняк, І. Венкарчик, Софія Венкарчик, І. Кушнір, А. Кутинь, А. Вайпа, С. Жук, Г. Лазорко, О. Куш, В. Дубівка, В. Ющак; П. Мельник 75 ц.; по 50 ц.: А. Кос, М. Тирпко, А. Ананевич, М. Брандибура, Г. Станчак, І. Гибай, П. Кузик, І. Язима, М. Дошна, Марія Зеленчак, Г. Гуран, С. Кос, А. Кушіль, П. Гузар, І. Ільчишин, П. Хома, П. Гамирда, Р. Винник, М. Ґойсан, Ф. Жук, М. Кирик, М. Пятка, Дора Ґончарик, В. Дуневич, Д. Ґойсан, А. Крупа, І. Кусьбіда; по 25 ц.: М. Вусик, А. Станчак.

Колядували: Ю. Шаламинський, А. Венгрин, В. Боднар, П. Гузар, П. Пастирнак, Н. Лобур, І. Кушнір.

На боєвий фонд зложили: По $2: С. Ялечко, о. д-р Жук; по $1: І. Харитон, П. Огородник, І. Стиранка (стар.), С. Ґойсан, Д. Кунцьо, М. Остафій, Анна Захарко, С. Харитон, Л. Німець, Д. Леньо, І. Венгрин, С. Ягело, А. Палачинський, С. Шпинда (мол.), М. Канелюх, С. Шпинда, І. Остафій, З. Судик, О. Копко, О. Сус, Й. Ґронський, А. Матвійчак, П. Коцік, Л. Свенковський, Д. Капраль, Г. Мельник, Я. Ґойсан, С. Вовк, Т. Масляний, І. Патрош, Д. Яворський, А. Куземко, Й. Коцик; по 50 ц.: П. Вовк, М. Кащак, Т. Вахновський, С. Фоpiтон, І. Панко, Г. Гаврильчак, Л. Кравчишин, М. Шмарш, М. Когут, О. Кос, М. Стефура, П. Качмар, А. Остяновський, П. Шпілер, П. Дрозд, М. Федорчак, Анна Рак, М. Макар, С. Ґузеляк, Я. Венгрин, П. Хома, Ю. Вархоляк, Д. Стефура, С. Венгрин, Т. Придко, С. Ганчар, А. Венгрин, М. Сіварський, С. Шумеля; по 25 ц.: Д. Шпинда, Т. Шпинда, А. Задиляк, С. Дрозд, П. Сушко.

Разом $50.75.

Збирали: Стефан Ґузеляк, Іван Остафій, Андрій Ананевич, Олекса Ананевич, Стефан Ялечко.

—o—

БРІДЖТОН, Н. ДЖ.

Коляда на Дім Інвалідів.

Тут у Бріджтоні є дуже маленька горстка наших Українців, котрі довго спали вічним сном, поки нарешті цього року пробудилися. Довше не могли спати й порозуміли народню справу та не хочуть лишатися позаду инших громад. Жінки обрадилися між собою й пішли по коляді на Дім Інвалідів у Львові.

Жертву зложили слідуючі особи: по $1: М. Власечко (стар.), Т. Костюк, В. Алексевич, Д. Король, В. Король, С. Король, М. Власечко, Т. Снігур, Т. Муравський (Поляк), Г. Тимчій, В. Церковний; Г. Дзюба 50 центів.

Заколядували разом $11.50, які вислано до краю через Обєднання.

Колядували слідуючі: А. Власенко, О. Король, П. Костюк, Н. Оліксевич, Ф. Муравська (Полька). Я бажаю від себе бріджтонським Українцям ліпших успіхів на будуче й дай Боже, щоби вони не забували за наших героїв у рідним краю.

Бріджтонець.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Коляда на Рідну Школу і Інвалідів.

Учні школи Українських Національних Танків Василя Авраменка в Ню Йорку ходили колядувати на Рідну Школу і інвалідів, а то: Вінтоняк Марія, Вінтоняк Семен, Дроботій Стефан, Тарас Іван, Куцик Іван, Єдинак Олена, Єдчак Емілія, Микитин Марія і Пасічник Ольга.

На Рідну Школу дали колядуючі: М. Бодар $5; Дзвонек $2.40; по $2: п-ні Ярема і Берків; по $1: п-на Коваль, п-ні Скубова, п-ні Бучук, п-ні Черков, п-на С. Абрагамовська, Р. Кузьма, Ковбасник, Д. Чорнюк, Ю. Муращук; І. Подлак 50 ц.; Антон 25 ц.; І. Заблоцький 65 ц.; Єдинак $1. **Разом на Рідну Школу $22.80.**

На інвалідів дали слідуючі: С. Ковбаснюк $5; В. Авраменко $5; В. Ґураль $3; по $2: Тарас, В. Івасько, Я. Кулинич, п-ні Мигаль; Д. Конюх $1.50, М. Френклін (Італієць) $1.50; по $1: В. Ю. Вінтоняк, І. Бронський, п-ні Кручек, п-ні Мазуркевич, І. Доскач, Карапець, Вітрищивсі, Я. Корнат, Міхайло, М. Близнак, А. Кість, С. Шевчук, І. Костецький, Н. Старущак, П. Возняк, П. Кравець, П. Зваричук, Сурма-Базар, п-ні Гулягродська, п-ні Вітвіцька, С. Шиманський, С. Левчук, п-ні Приймак, Платон Стасюк, Й. Ваврів, п-ні Редчук, п-ні Ґураль, Гайова, І. Харчан, Е. Матіїв, п-ні Лишкевич, М. Сулима, А. Микитович, Кицька, Петлов, В. Фурик, В. Ділов, п-ні Ґула, Жуковський; по 50 центів: п-ні Томас, С. Мигаль, Слободян, Валовнік, А. Карпович, п-ні Василишин, Бражник, п-ні Стефанишин, В. Дроботій, п-ні Рудницька, М. Мостенський, п-ні Кучер, п-ні З. Ендут, А. Ранкус, І. Федович, П. Боднар, П. Ґураль, О. Олексів, п-ні Бучак, п-ні Славута, П. Трус; по 25 центів: Слободян, Малик, П. Дула, п-ні Карпович, І. Лужинський, П. Горбович; Клементович 10 ц.; Марія Конюх, ґросерничка 10 центів. **Разом на Інвалідів $76.20.**

На Боєвий Фонд: І. Туращ $2.00.

Заколядовано разом $101, які вислано через Обєднання.

Адміністрація Школи.

—o—

ГЕРКІМЕР, Н. Й.

На Рідну Школу.

Наші громадянки Ольга Малаховська й Софія Ґородецька занялися збіркою по домах і зібрали $28, які вислано до Обєднання з призначенням для Рідної Школи.

Річ ясна, що можна би зібрати в нашій громаді далеко більше, якби було більше розуміння ваги Рідної Школи. В старім краю наші браття заповняють тюрми, тратять службу, а не піддаються ляцькому наїздникови. А ми приглядаємося тому тай кажемо: Хай їм Бог помагає. Так, це правда: Боже поможи, але ти, небоже, не лежи! Не один попиває собі тут самогонку, а, пючи, питає, чому то вже раз там в краю не викинуть Ляхів. Якби так виганяли, то з нас за кілька літ і сліду не стало би.

Тому менше критикуймо, а більше помагаймо грішми і добрим словом.

Тим разом жертвували слідуючі:

Параскевія Чорнобай $1.25; по $1: Анастазія Ангел, І. Луцишин, Ю. Ільків, Л. Бекер, М. Бурчицький, Анна Бурчицька, Д. Бурчицький, Марія Бурчицька, Марія Круць, Г. Антонів, К. Ліщинський, Агафія Трицецька; по 50 ц.: М. Рибак, І. Неборачук, Катерина Городецька, М. Соханьчук, С. Тимчишин, М. Кириняк, М. Політило, М. Сичик, К. Довганюк, Ірина Ґудзій, Софія Семенів, М. Вівчар, П. Терешко, М. Крачковський, Анеля Цеся; по 25 ц.: В. Филипчук, І. Калинич.

Разом зібрано $21.25.

Анастазія Ангел продала 5 книжок за $5. З продажі календарів було $1.75.

Разом усього $28.

Анастазія Ангел.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний член Тов. Зоря, від. 346 У. Н. Союза, складаю сердечну подяку урядникам У. Н. Союза за скоре виплаченне мені посмертного по моїй жені Анастазії в сумі 500 долярів, які стали мені у великій помочі в такім тяжкім випадку. Рівнож дякую урядникам і членам згаданого Товариства, котрі потрудились і взяли участь у похороні.

Закликаю тих, котрі ще не стоять в У. Н. Союзі, щоби вступили в ряди У. Н. Союза, бо це певна орґанізація, котра виплачує посмертне скоро й у біді приходить з помічною рукою.

Йосиф Навроцький,
Вест Філаделфія, Па.

Славний лікар, професор Ґрейтсимпел із Кінґ Смайлінґ Юніверсіти, написав оповістку на університетській табличці для оголошень: „У найближчих днях не матиму викладів, бо мушу відїхати у Лондон задля лікування Його Величности Короля". Якийсь жартун дописав під сподом: Год сейв ди кінґ!"

ЇДЬТЕ З НАМИ!

Прогулька на рідну землю.

ПІД ОСОБИСТИМ НАГЛЯДОМ

О. ПРОФ. ВОЛОДИМИРА КУПЧИНСЬКОГО.

Відпливаємо кораблем HOMERIC 13-го червня бувшою другою а тепер туристичною клясою, до ШЕРБУРҐА, звідтам до ПАРИЖА, де через два дні оглянемо чудові місця. Потім залізницею II. кляси через ШВАЙЦАРСЬКІ АЛЬПИ ДО ВІДНЯ, а звідтам ДО ЛЬВОВА. ВЕРТАЄМО кораблем BELGENLAND, 6-го вересня 1930.

Корабельна ціна туристичної кляси в обі сторони $220.50
Корабельна ціна третої кляси в обі сторони 170.00

По близші інформації голоситься до:

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА

The Globe Service Co.,

30 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Feen-a-mint
The Laxative
You Chew
Like Gum
No Taste
But the Mint
At Druggists—15c, 25c

БУВ ЗНЕОХОЧЕНИЙ ДО ЛІЧЕННЯ І ЖИТТЯ, А ҐІНДУ БРЕНД ЗІЛЛЯ ПРИВЕРНУЛИ ЗДОРОВЛЯ.

„Довгий час терпів я на нестравність жолудка, заворот голови, отяжілість і відбиванняся газів. В послідних часах стратив я апетит і зачав відчувати ревматичні болі в ногах і руках, особливо на зміну погоди. Часами я чувся як пяний і здавалося, що впаду. Лікарі і їх ліпса не були в можности дати мені полекшу. Я був знеохочений як до лічення так і до життя, і хто знає як довго прийшлося би ще терпіти, як би не стара природна медицина в формі Ґінду Бренд Зілля. По ужиттю кількох пачок славного Ґінду Бренд Зілля, я став новим чоловіком. Я сам стверджую, що Ґінду Бренд Зілля є найліпшою медициною для старих і молодих і на всі должности. Ґінду Бренд Зілля повинно бути в кождім домі". — Так говорить о Ґінду Бренд Зілля Йосиф Ананоф, 1690 Bryant Ave., Ню Йорк.

Вишліть гроші і замовлення ще сьогодня. Ціна за пачку $1.00 — 6 за $5.00.

BARON A. BORAK,
307 EAST 18th ST., NEW YORK, N. Y.
ЯК НЕЗАДОВОЛЕНІ — ЗВЕРТАЄМО ГРОШІ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ХОЧУ КУПИТИ

віндоклінерський бизнес на контрах. Хто би мав такий бизнес на продаж нехай пише до: 64-7
SVOBODA (E. W.),
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ЦІННІ КНИЖКИ: ТРИ ЗА $1.00.

Календар Червона Калина ..... 75 ц.
Літопис Червоної Калини ..... 25 ц.
Мапа Галичини (з селами) ..... 15 ц.
Все разом за $1.00.

Зараз вложіть до листа оден доляр, а дістанете книжки, котрі тисячі читають. Адресуйте: 54:68
SURMA, 103 Ave. A., NEW YORK.

ПРОДАЄ
ДОМИ
в місті НЮ ЙОРКУ і околиці
Українська Фірма
С. ФЕСОЛОВИЧА І М. КОБЗІСТОГО
EXCHANGE REALTY CO.
41 East 7th St., New York City
Tel. Orchard 9677. 16

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

Тепер можна купити гарний новий дім в середині міста КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Вже много домів продано і дальше будується. Ціна дуже приступна і на легкі сплати. Вплати $500.00.

Голоситься до будівничого в неділю, від год. 1 до 6 пополудни. 53-5
JOHN L. GINDA,
390 Grant Ave., Carteret, N. J.
Tel. 1062 Carteret.

ВЕЛИКА НАГОДА ДЛЯ УКРАЇНЦЯ У WASHINGTON, N. J.

Продам свою фарму, 171 акрів, з того 40 акрів ліса, а решта під плуг і пасовисько. Дім на 14 кімнат, дуже добрий для літників, стайня (барна) на 8 штук, курник на 1000 курей і другі будинки, дві корови, дві ялівки, 300 курей, 6 качок, річка перепливає через фарму, дуже добре в літі купатися і рибу ловити, жерело напроти хати і вода в кухні помпа, і міська вода іде попри будинки, електрика на дорозі. До міста Washington, N. J., лиш до 15 мінут ходу, де є церкви, висша школа, стори компанічні і приватні, театри і фабрики. Продам за найнизшу ціну зі стаком, або без стаку, або продам зі своєї фарми до 120 акрів землі з лісом при дорозі, без будинків, за ціну $5,000, а за цілу фарму прошу писати по близші інформації і ціну до: 59—
HRYHORY ROMANKIW,
R. D. 2, Washington, N. J.

О. Е. МАЛІЦЬКИЙ
АДВОКАТ
512 SOCIETY FOR SAVINGS BLDG.
Tel. Main 5720
CLEVELAND, OHIO,

Повідомляє всіх своїх приятелів і українських громадян, що для вигоди тих, що днями працюють, отвирає другий офіс у зарядженню доктора Гнатишина, при
2191 PROFESSOR STREET
Tel. Atlantic 2054,
де буде урядувати вечерами від 6-тої до 8-мої: в понеділок, середу і пятницю, а в суботу від 1-ї до 4-ї по пол.
Офіс в місті отворений кождого дня від 9-тої рано до 5-тої по пол., де полагоджуємо всілякі справи, тутешні і старо-краєві. 62,4,6

DR. N. M. HNATYSHYN
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ І АКУШЕР
2191 Professor St., Cleveland, Ohio.
Проти українського банку).
Телефон: **Atlantic 2054.**

НА АСТМУ ПІДЧАС ЗИМИ.

Метода Помічна Терплячим на Астму навіть в Найгірших Випадках. — Пишіть по Дарову Спробу.

Коли терпите на Астму підчас холодів і непогоди, коли дусить Вас за кождим віддихом, не забудьте замовити сейчас, даром на спробу, методи Frontier Astma Co. Нема ріжниці, де живете, або чи вірите в якунебудь поміч, пишіть по сю дарову спробу. Коли терпілисьте ціле життя і пробували, що думали найліпше на поборення Астми та навіть стратилисьте цілком надію, пишіть по сю дарову спробу. Се одинокий спосіб, в який можете довідатися, що за проґрес робиться для Вас помимо всіх минулих невдач Ваших та спроб визволитися від Астми. Тому пишіть по сю дарову спробу і то сейчас. Її оголошується тому, щоби кождий терплячий зміг покористуватися сею проґресивною методою і попробував перший раз її даром, котра є знана днесь тисячам як найбільша новість, яку коли бачили. Пришліть купон днесь. Не чекайте.

FREE TRIAL COUPON.
FRONTIER ASTHMA CO.,
451 J. Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo, N. Y.
Send free trial of your method to:

НА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН

Деревця овочеві (щепи) всякого рода, рівнож дерева тінисті, корчі оздібні, рожі, виногради, живоплоти і т. п. Усі дерева є інспектовані через State Mass. і гарантовані. Своїм костумерам даєсь інформації в українській або англійській мові. Пишіть по цінник:
SHABAN NURSERY,
ДМИТРО ШАБАН, власт.
27 ARTISAN STREET,
WILLIMANSETT, MASS.

МІЗАР
Король НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ.

Випробований середник на улекшення Ревматизму і перестуди, біль в руках, ногах, крижах, плечах, зимно у ногах, а поза шкіру якби мурашки лазили, і на улекшення дихавиці і всякої пухлини. — МІЗАР, великий слоїк $6.25, малий $4.25. — ЗДРОЯНКА середник здержує випад волосся, усуває порплі і помічний на ріст волосся. Ціна за фляшочку $... Належитість висилати разом з замовленнем, коли він не поможе, звернемо вам вашу належитість. Пишіть на сю адресу:
F. SOROKOWSKI,
2152 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

famous the world over

Pinaud's Shampoo

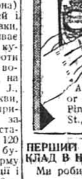

Leaves your hair lustrous, healthy, and not too dry!

At your favorite store or send for free sample. Pinaud, Dept. M, 220 E. ... St., New York,

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦЮ.
Ми робимо гарні похорони
ПО $150

Без ріжниці як далекі позамієцевости, кличте нас:
Офіс: 485 Avon Avenue.
Phone: Terrace 8882, або Waverly 1636, **Newark, N. J.**

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

ДВА ОФІСИ:
NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Ave.
Phone: Brunswick 7767 або 7768.
SOUTH SIDE: 4954 So. Hermitage Ave.
Phone: Hemlock 5500.
CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

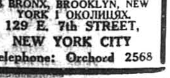

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

ТЕАТРАЛЬНІ ШТУЧКИ ДЛЯ ДІТОЧОГО ТЕАТРУ,

які можна набути у книгарні Свободи.

ЗУСТРІЧ. Новорічна песа-казка на 2 дії. В. Королів-Старий ... 15 ц.
ЧЕРВОНА ШАПОЧКА, драмована казка в 2-ох діях. Я. Вільченко ... 20 ц.
ЗОЛОТИЙ ЧЕРЕВИЧОК, песа-казка для дітий у 6-ох картинах. Галина Орлівна ... 15 ц.
ПРОГУЛЬКА, комедійка на одну дію. Ст. Чубатівна ... 15 ц.
МАЛИЙ ТАРАС, діточа песа на 3 дії. В. Шопінський ... 20 ц.

"SVOBODA"
P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.